

עירובין פרק א'

משנה א'

- א. מהו "מבוי" ? מענין מבוא, על שם שכל בני החצרות באים דרך שם
- ב. מאיזה מבוי המדובר כאן מפולש או סתום ? סתום מג' רוחותיו ורוח רביעית פרוצה לרה"ר
- ג. איזה דין יש למבוי שפרוץ רוח אחד לרה"ר ? מחלוקת, לב"ה מן התורה רשות היחיד גמור הוא בין לזרוק בין לטלטל, ובאה הלכה למשה מסיני להצריך ברוח רביעית לחי או קורה להיתר טלטול. וב"ש סברי שמן התורה אין רשות היחיד אלא ארבע מחיצות, ובאה ההלכה"מ להקל או קמה לרביעית בלחי וקורה
- ד. "שהוא גבוה למעלה מעשרים אמה" מה גבוה ? חלל הפתח, והיינו שיש קורה למעלה גבוהה כ' אמה מהרצפה
- ה. האם כשהקורה למעלה מכ' פסולה ? מחלוקת, לחכמים פסולה, ולר' יהודה כשרה
- ו. מהו הטעם של חכמים ? כי הקורה נעשית להיכר, לחלק בין המבוי לרה"ר, וכיון שהיא גבוהה מכ' הרי אין העין שולט בו ואין כאן היכר
- ז. מהי תקנתו ? ימעט
- ח. כיצד ממעט ? או שמשפיל את הקורה, או שמגביה את רצפת הכניסה ע"י מפתן
- ט. מהי שיטת ר' יהודה ? הוא סובר שהקורה מתרת משום מחיצה, וא"כ פי תקרה יורד וסותם
- י. האם חכמים אינם סוברים את הדין של פי תקרה יורד וסותם ? ס"ל לחכמים דרגלי הנכנסים והיוצאים מבטלי מחיצה, ור"י ס"ל דאין מבטלין
- יא. ה"ת שהקורה בתוך עשרים ופסול ? כשהפתח רחב מעשר אמות
- יב. מי סובר שגם כשהפתח רחב יותר מעשר וכשר ? ר' יהודה, כיון שהקורה היא מחיצה ויורד וסותם, מה לי למעלה מכ' אמה ומה לי רחב מעשר, הלא יש כאן מחיצה
- יג. מתי לכו"ע רחב יותר מעשר כשר ? כשיש לו צורת הפתח
- יד. ה"ת למעלה מכ' ולכו"ע כשר ? בצורת הפתח
- טו. כמה הוא שיעור של פתח ? עשר אמות
- טז. איך נקרא כשפתוח יותר מעשר ? פירצה
- יז. מהי צורת הפתח ? קנה מכאן וקנה מכאן וקורה מעליהם
- יח. ה"ת שהקורה מונחת על ב' מחיצות ואין זו צורת הפתח ? כשהקורה מונחת על ב' הכתלים
- יט. היכן פסול יותר מעשר ? ברוחב חלל הכניסה
- כ. היכן פסול יותר מעשרים ? בגובה הכניסה
- כא. מתי ממעט מגובה המבוי ? כשהקורה למעלה מכ'
- כב. מתי ממעט מרוחב המבוי ? כשפתוח יותר מעשר
- כג. מי סובר קורה משום היכר ? חכמים
- כד. מי סובר קורה משום מחיצה ? ר' יהודה
- כה. מהו ההבדל ביניהם (1 ? קורה למעלה מכ' אם צריך למעט 2) רחב מעשר אם צריך למעט 3) אם דינו כרשות היחיד גמורה לכל הדעות 4) קורה שאינה בריאה אם כשרה
- כו. ה"ת קורה למעלה מכ' ואין צורת הפתח ובכ"ז כשר ? כשיש לחי

משנה ב'

- א. כיצד מכשירין מבוי שהוא פתוח ברוח רביעית ? ג' שיטות בדבר: 1) ב"ש בלחי וקורה 2) לר"א בשני לחיין לחי מכאן ולחי מכאן [הגמ' מסתפקת אם ס"ל כב"ה ורק מוסיף עוד לחי, או דס"ל כב"ש וצריך ב' לחיים וגם קורה] 3) לב"ה או לחי או קורה
 - ב. מתי אין מועיל לחי וקורה ? כשפתוח יותר מעשר
 - ג. מתי גם לב"ש סגי בלחי או בקורה ? כשהפתח פחות מד' אמות – לר' ישמעאל, ולרע"ק גם בזה נחלקו ב"ש
 - ד. האם יש הבדל בין הכשר ע"י לחי או ע"י קורה ? לחי לכו"ע משום מחיצה, קורה מחלו' אם משום מחיצה או משום קורה
 - ה. איך ב"ש סוברים קורה משום היכר או משום מחיצה ? בודאי משום היכר, שאם משום מחיצה הרי זה יורד וסותם, וא"כ בשביל מה צריך גם לחי
 - ו. האם רוחב חלל פתח המבוי משני לענין הכשרו ? כן, כשהוא רחב יותר מעשר אינו מועיל לא לחי ולא קורה (רק לר' יהודה דקורה משום מחיצה הקורה מועילה) כשהוא רחב מד"א עד י"א צריך לב"ש לחי וקורה בפחות מד"א, לר"י שביטת ב"ש או לחי או קורה
 - ז. מבוי שהוכשר ע"י לחי וקורה האם כבר מותר לטלטל בתוכו ? לא, צריך גם שתופי מבואות
- משנה ג - ה
- א. שיעור רוחב הקורה ? טפח
 - ב. שיעור עובי הקורה ? אין לזה שיעור
 - ג. מהו גודל של לבנה ? ג' על ג' טפחים
 - ד. מהו רוחב של אריח ? טפח ומחצה
 - ה. מהו אורך של אריח ? ג' טפחים
 - ו. האם יש איזו הגבלה לחוזק הקורה ? מחלוקת חכמים ור"י, לחכמים דוקא בריאה וחזקה, ולר"י אע"פ שאינה בריאה
 - ז. מהי סברת פלוגתם של חכמים ור"י ? הולכים לשיטתם, לחכמים דקורה משום היכר, אם אינה חזקה לא יהיה ניכר שלקביעות הונחה שם, ולר"י דקורה משום מחיצה, גם כשאינה חזקה פיה יורד וסותם
 - ח. באילו דברים חלוקים חכמים ור"י ? 1) באינה בריאה 2) של קש וקנים 3) עקומה 4) עגולה

- ט. ה"ת קורה בריאה וחזקה ואינה כשרה ? עקומה או עגולה לחכמים (לשי" הרמב"ם גם לחכמים כשרה)
- י. באיזה דבר אומרים "רואין כאילו היא של מתכת" ? בשל קש וקנים
- יא. באיזה דבר אומרים "רואין כאילו היא פשוטה" ? בעקומה
- יב. באיזה דבר אומרים "רואין כאילו היא מרובעת ? בעגולה
- יג. כיצד מודדין את הרוחב בדבר עגול ? מודד את ההיקף ושליש מההיקף זהו הרוחב
- יד. האם משנה ה' היא אליבא דכו"ע ? רק לחפי ר' יהודה (רע"ב) וי"א שעקומה ועגולה גם לחכמים (תויו"ט)
- טו. איזה דבר שיעורו טפח ? רוחב הקורה
- טז. איזה דבר שיעורו טפח ומחצה ? אריח
- יז. איזה דבר שיעורו ג' טפחים ? אורך לבינה
- יח. מה אין לו שיעור ? עובי הקורה
- משנה ו'
- א. מהו שיעור גובה הלחי ? עשרה טפחים
- ב. מהו שיעור רוחב הלחי ? מחלוקת, לחכמים כל שהוא, ולרי"ס ג"ט
- ג. מהו שיעור עובי הלחי ? כל שהוא
- ד. באיזה שיעור אין מחלוקת ? בגובה ועובי הלחי
- ה. באיזה שיעור יש מחלוקת ? ברוחב הלחי
- ו. איזה דבר אין לו שיעור ? (1) עובי הלחי לכו"ע (2) רוחב הלחי לחכמים
- ז. איזה דבר שיעורו ג' טפחים ? רוחב הלחי לר' יוסי
- ח. איזה דבר שיעורו עשרה טפחים ? גובה הלחי
- משנה ז'
- א. לאיזה ענין מחלוקת בבעלי חיים ? (1) לענין לחי (2) טומאת גולל (3) גיטי נשים
- ב. האם אפשר להעמיד אדם בתור לחי ? מחלוקת חכמים ור' יוסי וי"א שדוקא בע"ח אבל אדם לא]
- ג. האם לחי צריך להיות קבוע ? לא, שהרי גם בע"ח אפשר להעמיד כלחי, ואפי" רי"ס שחולק היינו שחושש שמא תמות וכו'
- ד. מי חושש שמא תמות ? ר' יוסי
- ה. מה איכפת לי שתמות הבהמה הלא היא קשורה למעלה ? חיישינן שמא תיכווץ
- ו. על מה מחלוקת אם מטמא משום גולל ? על בעל חיים
- ז. מהו גולל ? כיסוי הקבר
- ח. האם בעלי חיים מקבלים טומאה ? אינם מקבלים טומאה כלל, וטומאת גולל היא יוצאת מן הכלל
- ט. כשמורידים את הבהמה מן הקבר האם היא טמאה ? הרע"ב כ' שהיא מטמאה לעולם, וכ"ה שיטת רש"י, וי"א שמיד כשהיא פורשת מן הקבר היא טהורה, ואינה צריכה שום פעולה לטהרה
- י. האם אפשר לעשות מחיצה בבעלי חיים ? מחלוקת חכמים ורי"ס
- יא. על מה מחלוקת אם כותבים על זה גט ? על בעלי חיים – חכמים ורי"ס הגלילי
- יב. במה מחלוקת חכמים ור' יוסי ? בלחי ע"י דבר שיש בו רוח חיים
- יג. במה מחלוקת חכמים ור' יוסי הגלילי ? בכתיבת גט אשה על דבר שיש בו רוח חיים
- יד. במה מחלוקת חכמים ור' מאיר ? בטומאת גולל אם יש בבעלי חיים
- טו. מי חושש למיתה ? ר' יוסי
- טז. מי סובר שמחיצה העומדת ברוח חיים אינה מחיצה ? ר' יוסי
- משנה ח'
- א. איזו רשות הוא בקעה ? כרמלית
- ב. מהו החידוש במחיצה של כלי בהמה ? אע"פ שהרבה ממנה פרוץ (תויו"ט) אע"פ שאינם מבטלים את הכלים)
- ג. באיזה אופן הגדר אינו מועיל ? כשהפרוץ מרובה
- ד. באיזה אופן אף כשהעומד מרובה – פסול ? כשיש פירצה יותר מעשר
- ה. מתי אף כשיש פירצה יותר מעשר וכשר ? בצורת הפתח
- ו. מתי אין המחיצה מועילה ? (1) כשאינה גבוהה עשרה (2) כשהפרוץ מרובה על העומד (3) בפירצה יותר מעשר
- משנה ט - י
- א. מהו מחיצת ערב ? חבלים זה למעלה מזה
- ב. מהו מחיצת שתי ? קנים
- ג. האם יש חסרון במחיצות אלו ? מחיצה גמורה היא של שתי וערב, ואלו כשרות אף בערב לכד או בשתי לכד
- ד. מאיזה דין מכשירין מחיצות אלו, הלא הפרוץ מרובה ? מדין לבדו, הואיל ואין בין חבל לחבל אלא פחות מג' טפחים אויר, ה"ז כאילו הוא מחובר מתורת לבדו
- ה. האם יש מי שפוסל מחיצות כאלו ? רי"ס ב"ר יהודה פוסל גם לשיירא, ר' יהודה פוסל שלא בשיירא
- ו. מי מכשיר מחיצות כאלו גם שלא בשיירא ? חכמים דר' יהודה, וחכמים דרי"ס ב"ר יהודה
- ז. ריב"י אומר "כל מחיצה שאינה של שתי ושל ערב אינה מחיצה" מהו כל מחיצה ? שאפילו מחיצה של קורות צריכות להיות של שתי וערב, ולא רק מחיצות קרועות כחבלים וקנים
- ח. היכן מצינו שבן חולק על אביו ? רי"ס ב"ר יהודה על אביו

ט. מהו מחנה ? חיילים היוצאים למלחמה

י. למי התירו משום גזל ? למחנה – מביאים עצים מכל מקום

יא. ממה פטורים אנשי מחנה ? (1 מנטילת ידיים לסעודה 2) מלעשר פירות דמאי (3) מלערב עירובי חצרות

יב. מה התירו להם בענין אכילה ? (1) אוכלים בלי נטילת ידיים (2) אוכלים דמאי ללא הפרשת מעשר

יג. מה התירו להם בענין טלטול בשבת ? מטלטלין בלי עירובי חצרות

יד. באיזה עירוב גם אנשי מחנה חייבים ? בעירובי תחומין